

Spomienka na prof. MUDr. Mikuláša Takáča, DrSc., pri jeho nedožitých 80. narodeninách

Dňa 26. augusta 2007 by sa bol dožil 80 rokov prof. MUDr. Mikuláš Takáč, DrSc., bývalý prednosta IV. internej kliniky Fakultnej nemocnice L. Pasteura a Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach.

Profesor MUDr. M. Takáč, DrSc., bol jeden z internistov, ktorý od roku 1951 až do svojej smrti roku 1999 významnou mierou ovplyvňoval vývoj vnútorného lekárstva nielen v Košiciach, na východnom Slovensku, ale aj v celom bývalom Československu [1,2]. Prejavilo sa to v rámci jeho liečebno-preventívnej starostlivosti o chorých s rôznymi vnútornými chorobami, v pregraduálnej činnosti pri výchove poslucháčov lekárskej fakulty, v postgraduálnej výchove internistov v rámci Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov v Bratislave a Košiciach a v neposlednom rade aj v jeho experimentálnej a klinickej vedeckovýskumnej práci.

Pri príležitosti nedožitých 80. narodenín prof. MUDr. M. Takáča, DrSc., si chceme ako jeho bezprostrední spolupracovníci pripomenúť jeho niektoré mimoriadne vlastností a aktivity. Prof. MUDr. M. Takáč, DrSc., bol veľmi aktívny počas celého svojho života. To sa prejavilo okrem iného pri zavádzaní nových klinických a laboratórnych metód na klinike, k čomu stále vyzýval svojich spolupracovníkov. Mal rád takých spolupracovníkov, ktorí pracovali na klinike a v laboratóriách bez ohľadu na pracovnú dobu a voľné pracovné dni, pre ktorých bol sám vzorom. Zdôrazňoval význam prednášok pre poslucháčov lekárskej fakulty, ktoré boli prezentované stále na vyššej formálnej a odbornej úrovni a súčasne boli odrazovým mostíkom pre prednášky odborných a vedeckovýskumných

pracovníkov kliniky na rôznych konferenciách a kongresoch v ČSSR a zahraničí. Prof. MUDr. M. Takáč, DrSc., venoval veľké úsilie výuke propedeutiky vnútorného lekárstva poslucháčom v 3. ročníku lekárskej fakulty, o čom svedčila aj jeho monografia „Propedeutika vnútorného lekárstva“, ktorú napísal so svojimi spolupracovníkmi, a ktorá bola opakovane vydaná vydavateľstvom Osveta v Martine, naposledy roku 1998 [3]. Bol veľmi aktívny ako podpredseda Slovenskej internistickej spoločnosti, organizoval rôzne konferencie a kongresy pre internistov a kardiológov v Košiciach, vo Vysokých Tatrách a inde. Aktivita prof. MUDr. M. Takáča, DrSc., sa prejavila v prednáškovej a publikačnej činnosti. V tomto smere bol neúnavný, snažil sa prezentovať výsledky činnosti I. neskôr IV. internej kliniky v rôznych odborných domácich a zahraničných časopisoch. Svojim spolupracovníkom nekládol žiadne prekážky, podporoval ich v odbornom raste a vyzýval ich k prednáškovej a publikačnej aktivite. Okrem všeobecného vnútorného lekárstva, ktoré považoval vždy za základný odbor, venoval veľa úsilia neinvazívnej a invazívnej kardiológii, nefrológii, imunológii a ďalším čiastkovým odborom vnútorného lekárstva. V rámci publikačnej činnosti dával prednosť časopisu Vnitřní lékařství. Od 1. februára 1972 do 31. decembra 1993 bol členom redakčnej rady tohoto časopisu a vyzýval svojich spolupracovníkov k publikačnej aktivite v tomto časopise. Spomenuli sme si napr. na obdobie, kedy nás opakovane vyzval, aby sme prispeli pôvodnou prácou do časopisu Vnitřní lékařství pri príležitosti 70. narodenín prof. MUDr. D. Diešku, DrSc., [4] a prof. MUDr. T. Nieder-

Prof. MUDr. Mikuláš Takáč, DrSc., ako krajský internista Východoslovenského kraja, pri diskusii na seminári KÚNZ r. 1985, v Košiciach

landa, DrSc. [5]. Prof. MUDr. M. Takáč, DrSc., venoval mimoriadnu pozornosť klinickej nefrológii na našej klinike, najmä pri rozvoji mimotelovej eliminačnej liečby náhleho a chronického zlyhania obličiek a liečby akútnych otráv, laboratórnym metódam a výskumným úlohám, ktoré sme riešili v rámci Štátneho výskumu technického rozvoja, registrovaného v IKEM v Prahe. O tom svedčí aj skutočnosť, že bol spoluautorom 37 pôvodných vedeckých prác s nefrologickou tematikou, ktoré boli uverejnené v domácich a zahraničných časopisoch.

Pod vedením prof. MUDr. M. Takáča, DrSc., sa stal prvý autor tejto spomienky doktorom lekárskeho vied a profesorom vnútorného lekárstva. Ďalší traja jeho spolupracovníci sa

stali docentmi vnútorného lekárstva a deviati sa stali kandidátmi lekárskeho vied.

Pri tejto príležitosti chceme zdôrazniť významnú skutočnosť, že až do súčasnej doby si skoro denne pripomíname spoluprácu s prof. MUDr. M. Takáčom, DrSc., pri diagnostike a liečbe našich pacientov, pri prednáškovej činnosti na rôznych úrovniach a pri publikačnej činnosti v domácich a zahraničných časopisoch. Prof. MUDr. M. Takáč, DrSc., je nám stále vzorom, najmä jeho neúnavná aktivita v rôznych sférach činnosti v rámci vnútorného lekárstva.

Vážený pán profesor MUDr. Mikuláš Takáč, DrSc., milý Miki, česť Tvojej pamiatke.

Literatúra

1. Mydlík M. In memoriam prof. MUDr. Mikuláš Takáč, DrSc., *26. augusta 1926 – 28. januára 1999. *Lék Obzor* 1999; 48: 95–96.
2. Mydlík M, Derzsiová K. In memoriam prof. MUDr. Mikuláš Takáč, DrSc., *26. augusta 1926 – 28. januára 1999. *Vnitř Lék* 1999; 45: 445–446.
3. Takáč M et al. *Propedeutika vnútorného lekárstva*. Učebnica pre lekárske fakulty. Martin, Osveta 1998, 308 s.

4. Mydlík M, Derzsiová K, Takáč M et al. Katalytická aktivita transketolázy v erytrocytoch pri chronickom zlyhaní obličiek. *Vnitř Lék* 1984; 32: 642–648.

5. Mydlík M, Derzsiová K, Takáč M et al. Katalytická aktivita aspartátaminotransferázy v erytrocytoch pri chronickom zlyhaní obličiek. *Vnitř Lék* 1985; 31: 74–82.

*prof. MUDr. Miroslav Mydlík, DrSc.
Ing. Katarína Derzsiová
www.fnlp.sk
e-mail: k.derzsiova@fnlp.sk*

Doručeno do redakce: 7. 7. 2007